

30.10.2024

3088/00 04 05/2024

Asia: Lausuntopyyntö YVA-ohjelmasta, Myrsky Energia Oy, YVA, Tornion Haapamaan tuulivoimahanke, Tornio (LAPELY/856/2024)

Lapin ELY-keskus
kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Myrsky Energia Oy suunnittelee Tornion Haapamaan alueelle 56 voimalan tuulivoimahanketta. Hankealueen pinta-ala on n. 7 200 ha. Hankkeessa tarkastellaan myös sähkönsiirron osalta eri vaihtoehtoja. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on 300 m. Hankealueella on metsätalouskäytössä olevia metsiä, neljä pientä järveä, soita ja vaaroja.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa suunnitellaan toteutettavaksi maastokauden 2024 aikana metsäkanalintuselvitys, pesimälinnustوسelvitys ja linnuston kevät- ja syysmuuttoselvitykset. Hankealueella saattaa esiintyä saukkoa ja euroopanmajava. Näitä on pyritty havainnoimaan lumijälkiselvityksissä, joiden tulokset selvitetään selostusvaiheessa.

Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin selostuksessa tehtävien tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Hankealueen ympäristössä on Sattavuoman Natura-alue (rajautuu hankealueeseen), Hurujärvi-Iso-Mustajärven Natura-alue (2,3 km), Runtelin lehto (5,5 km), Vaarajänkkä-Rovajänkkä, Vinsanmaan letot (5,9 km), Karunginjärvi (7,4 km) ja Tornionjoen ja Muonionjoen vesistö (7,4 km). Näistä Tornionjoki on arvokas vaelluskalajoki. Tornionjoen suvanto on tärkeä muuttolintujen ruokailu- ja levähdyspaikka. Hurujärvi-Iso-Mustajärven suojeluperusteena on mm. metsähanhi.

Poronhoidon osalta Luke huomauttaa, että hankealueen itäpuolella sijaitsevan Palojärven paliskunnan rajaan tuulipuistoalueen reunasta on noin 5 km ja pohjoispuolella sijaitsevaan Lohijärven paliskunnan rajaan n. 6 km.

Hankkeen tulevaisu vaiheissa tulee selvittää huolellisesti hankkeen yhteisvaikutukset ympäröivien muiden hankkeiden kanssa. Hankealue yhdessä ympärille suunniteltujen hankkeiden kanssa muodostaa kymmenien kilometrien mittaisen katkeamattoman tuulivoima-alueen (Kuva 2.5 Lähialueen muut tuulivoimahankkeet).

30.10.2024

3088/00 04 05/2024

Yhteisvaikutusten arvioinnissa on syytä arvioida myös hankkeiden toteutuessa alueelle jäävän häiriöttömän erämaisen ympäristön määrä sellaisten lajien näkökulmasta, joille tällainen ympäristö on kriittistä. Yhteisvaikutusten arviointi on olennaista myös kaikkien edellä mainittujen Natura-alueiden näkökulmasta.

Kalaston kannalta on olennaista suunnitella työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin: valumavesien ohjailu, ojien selkeytysaltaat, maansiirtotöiden ajoitus, voimaloiden, sähkönsiirtolinjojen ja huoltoteiden sijoitus alueelle on tehtävä lähivesistöt huomioiden. Samoin on vältettävä esim. teiden rakentamista purojen ja muiden uomien yli. Yhteisvaikutuksia tarkastellessa tulee huomioida, että jokivesistössä vesistöön päätyvä kuormitus (erityisesti humuskuormituksen tapainen hienojakoinen aines) vaikuttaa veden laatuun kuormituspisteestä alavirtaan päin koko joen matkalla, toki laimentuen virtaaman kasvaessa.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesistövaikutuksiin ja arvioida erilaisia tapoja jokiin kohdistuvan kiintoainekuormituksen ja muiden vaikutusten minimoimiseksi.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luke huomauttaa, että kanalintujen esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuotena. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota vesistövaikutuksiin ja arvioida erilaisia tapoja jokiin kohdistuvan kiintoainekuormituksen ja muiden vaikutusten minimoimiseksi. Hanke muodostaa yhdessä sitä ympäröivien ja siihen rajautuvien hankkeiden kanssa kymmenien kilometrien mittaisen katkeamattoman tuulivoima-alueen. Selostusvaiheessa on erittäin tärkeää kiinnittää huomiota yhteisvaikutuksiin ja häiriöttömän erämaisen elinympäristön pirstoutumisen vaikutuksiin. Lisäksi tulee keskittyä ekologisten yhteyksien säilyttämiseen.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 30.10.2024 klo 08:45:19.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Jouko Kumpula

Liitteet:

Tiedoksi: